

Työturvallisuus kulttuurina

omnia

Työpaikan turvallisuuskulttuurin kehittäminen

Lyhyt esittely : MW

Työskennellyt Helsingissä luokanopettajana ja rehtorina 1985 - 1999 ja aikuiskasvatuksessa 1991-

Pelastuskoulun pedagoginen asiantuntija 1999-2001

Pelastuskoulun rehtori 2001- , FT, KM, Master of Security, TJK7, yms. Vuoden palomies 2011, PSR palkinto 2013

Helsingin pelastuslaitoksen henkilöstönkehittämispäällikkö 1.1.2014 –

Suomen tietokirjailijayhdistyksen jäsen 2003 -

Pelastuslaitosten valtakunnallisen turvallisuusviestintätyöryhmän jäsen 2010 – 2013

OKM turvallisuusalan koulutustoimikunnan jäsen 2014 -

Oppilaitosten turvallisuuskulttuurin kehittämisverkoston (Optuke) perustajajäsen 2010 -

Sppl:n Opetusalan turvallisuuspalkintotyöryhmän pj. 2005 -

Luennoitsija: Aalto Pro, Lapin yliopisto, PeO, Turun AMK, Haus, Haaga-Helia, Lapin urheiluopisto, Sppl, Palmenia, Centria ym

Yhteisen hetkemme tavoitteet

- pohtia yhdessä työturvallisuutta, joka on mukana myös hyvän turvallisuuskulttuurin käsitteessä
- tarkastella turvallisuutta ihmisen toimintana
- pohtia riskitietoisuuden merkitystä työturvallisuuden kehittämisessä
- havahtua pohtimaan ja ymmärtämään oman organisaatiomme turvallisuuskulttuuria kaiken edellä mainitun pohjalta
- **reflektoida aika ajoin vieruskaverin kanssa aiheita lyhyesti ja pikaisesti**

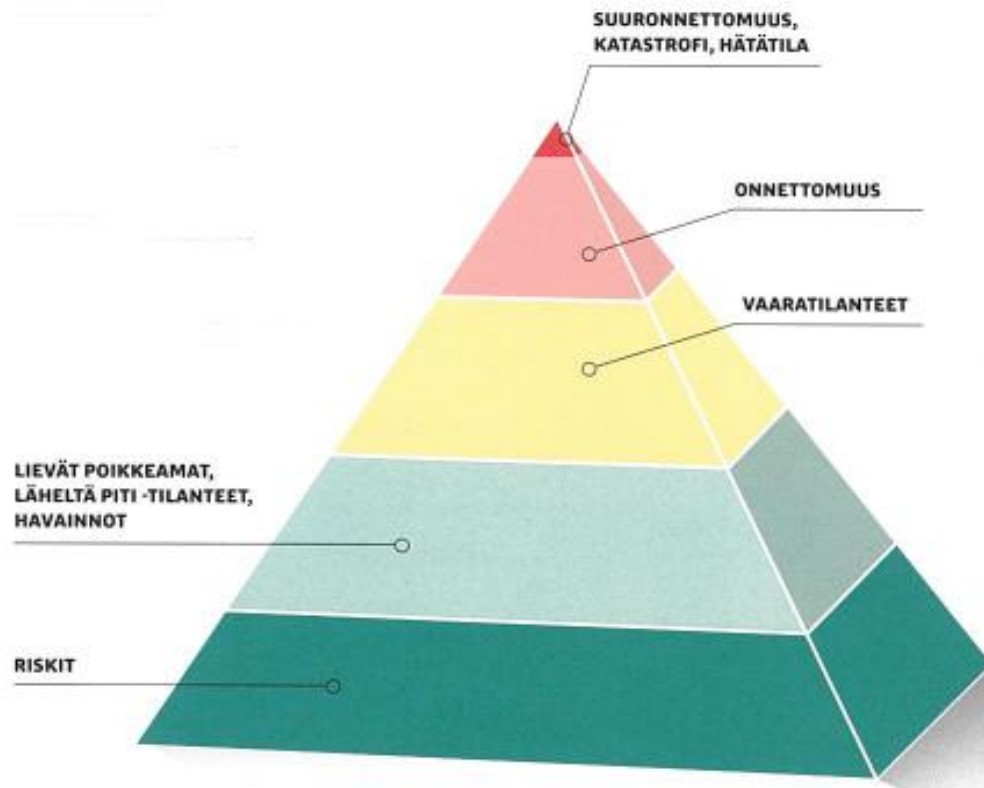
Keskustelutehtävä 1

- Pohdi nopeasti vierustoverisi kanssa sanan turvallisuus merkitystä eli miten Sinä koet turvallisuuden? Mitä turvallisuus merkitsee Sinulle töissä ja kotona?

Turvallisuus käsitteenä

- vaarojen, uhkien, riskien ja onnettomuuksien puuttumista
- Van Steen:” Kun kaikki vaarat ovat poissa...”
- turvallisuuden tunne on kokemusta em. asioiden poissaolosta
- turvattomuuden tunne ilmenee pelkoina ja epävarmuutena
- turvallisuuspoikkeamat: riski, läheltä piti – tilanne, vaaratilanne, vakava vaaratilanne, onnettomuus, suuronnettomuus, katastrofi, hätätila

Turvallisuuspoikkeamien vakavuusasteet

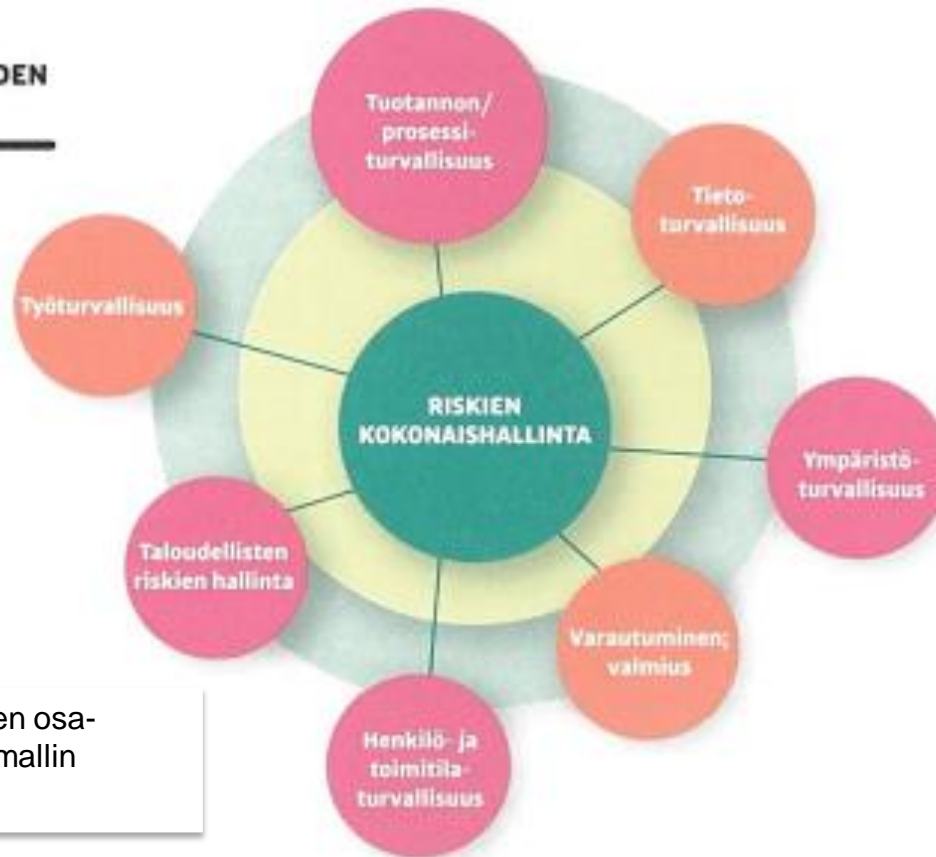
Herbert Heinrich

Ns. Heinrichin suhdemalli 1931

Elinkeinoelämän keskusliitto

TURVALLISUUDEN OSA-ALUEET

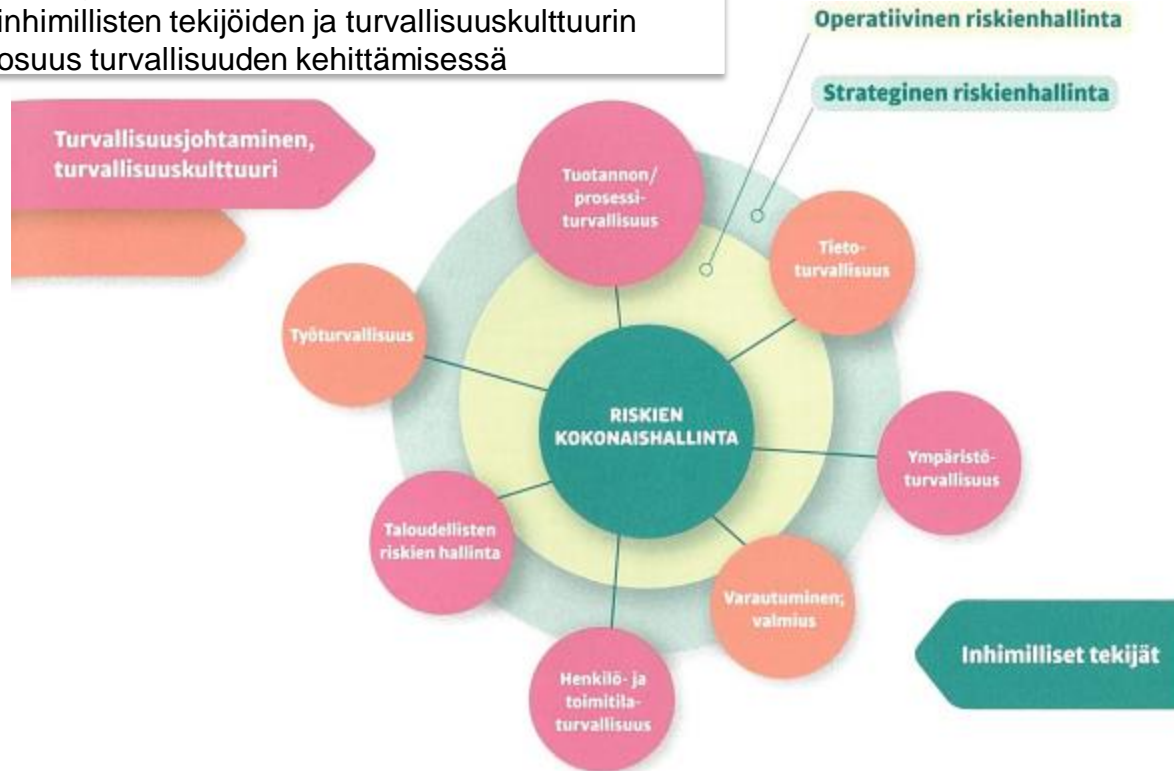

Turvallisuuden osa-
alueet EK:n mallin
mukaan

Turvallisuuskokonaisuus

Turvallisuuskokonaisuus: Operatiivinen ja strateginen taso toteuttamisessa sekä inhimillisten tekijöiden ja turvallisuuskulttuurin osuus turvallisuuden kehittämisessä

TURVALLISUUS

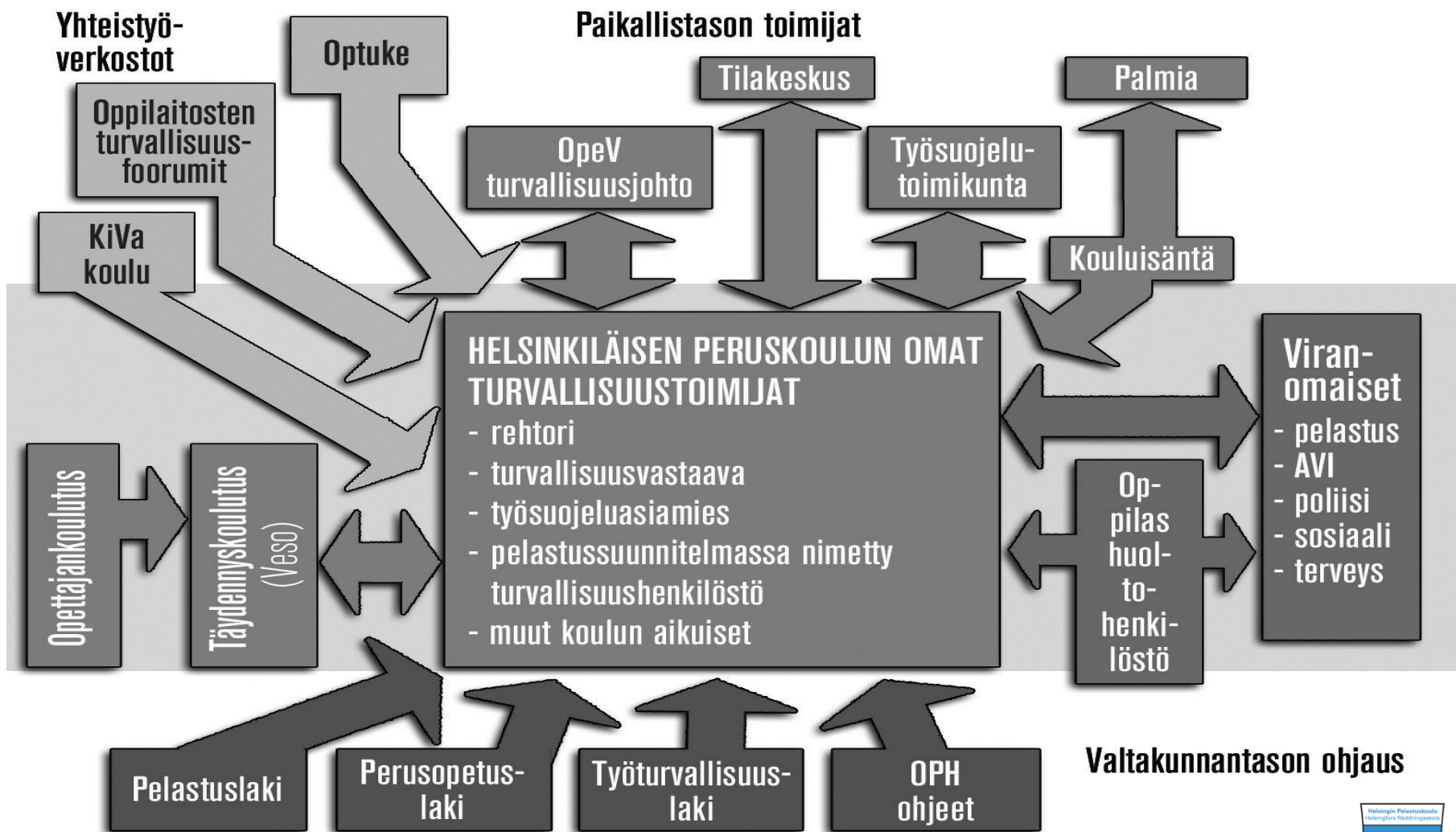
Lähtökohta	Pysyvyys	Uskottavuus
Väkivallattomuus	Jatkuvuus	Totuus
esim.	esim.	esim.
Koskemattomuus	Sitkeys, Tehokkuus	Rehellisyys
Oikeudenmukaisuus	Rohkeus	Luotettavuus
Suvaitsevaisuus	Vastuullisuus	Hyvä tahto
Ystävällisyys	Vapaus, itsenäisyys	Avoimuus
Kunnioitus	Uhrautuvaisuus	Ei-manipuloitavuus

Taulukko 1: Turvallisuutta selittävä malli
(Pentti 2003, 27.)

Turvallisuuden hallinnan mallit ja menetelmät

Arjen turvallisuuden moniulotteinen verkosto

Keskustelutehtävä 2

- Kuka vastaa turvallisuudesta ja hyvinvoinnista yhteiskunnassamme?
- Kuka vastaa turvallisuudestamme työpaikalla?

Vastaako viranomainen turvallisuudesta?

Vastaako viranomainen turvallisuudesta?

Ei!

Vastuu turvallisuudesta on jokaisella meistä –
niin työpaikalla kuin kotonakin!

Vaara- ja onnettomuustilanteissa johtovastuu
siirtyy viranomaisille vasta silloin,
kun ensimmäinen yksikkö on saapunut kohteeseen.

**Olemme aikojen myötä
ulkoistaneet turvallisuustyön
viranomaisille...Olemme
lähinnä olleet turvallisuustyön
objekteja....**

**Lainsäädäntö korostaa
omatoimista varautumista ja
peräänkuuluttaa siirtymistä
objektista subjektiksi!**

Keskustelutehtävä 3

- Miten käsität sanan ja käsitteen turvallisuuskulttuuri?
- Millainen on Sinun työpaikkasi turvallisuuskulttuuri?

Turvallisuuskulttuuri käsitteenä

Kulttuurien sekamelskaa....

Toimintakulttuuri?

Organisaatiokulttuuri?

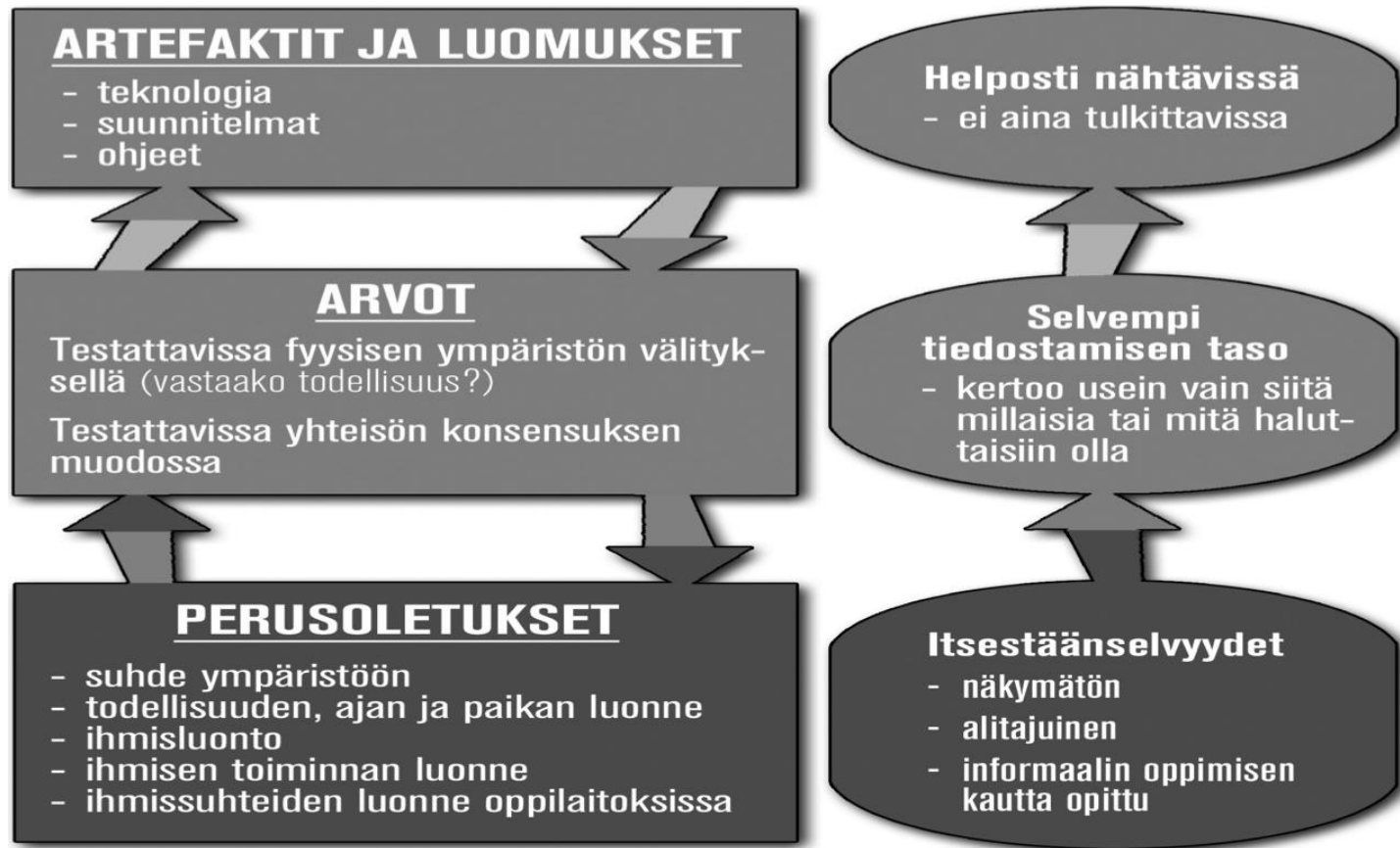
Ammattikulttuuri?

Turvallisuuskulttuuri?

Kulttuurien kohtaaminen....

Toimintakulttuuri on organisaation omaksuma tapa toimia suhteessa tiettyihin asioihin, **turvallisuuskulttuuri** on **organisaatiokulttuurin** turvallisuuteen painottunut osa, **ammattikulttuuri** todentaa ammatissa tärkeinä pidettyjä asioita....

Organisaatiokulttuurissa erotetaan usein kolme syvyystasoa

Organisaatiokulttuurin tasot (mukaillen Reiman, 2009, 10 ja Schein 1991, 32).

Turvallisuuskulttuuri

Turvallisuuskulttuuri voidaan nähdä myös **organisaatiokulttuurin alakulttuurina**, joka pitää sisällään yksilöt, työn ja organisaation kaikki ne tekijät, jotka vaikuttavat työn terveellisyyteen ja turvallisuuteen

Toimintakulttuuri

Kulttuuri voi olla organisaatiolle vahvuus ja kilpailuvaltti, mutta yhtä hyvin myös heikkous ja jonkinlainen verho, joka estää näkemästä asioita oikeassa valossa.

Harhainen turvallisuus, harhainen turvattomuus
vai **objektiivinen turvallisuustaso?**
(Riskit hallinnassa, torjuttavissa tai
siedettävissä!)

Ammattikulttuuri

Ammattikulttuurin keskeinen sisältö on ideologioissa, joilla tarkoitetaan ammattiryhmän näkemyksiä ja käsityksiä siitä, mihin työssä tulee sitoutua, mikä on sallittua ja mikä väärää toimintaa.

Suomalaisen opettajuuteen ei perinteisesti ole sisältynyt koulun turvallisuudesta huolehtiminen!

Kouvola 11.2.2014

Haloo! Kuuleeko opettajankoulutus?

Turvallisuusasiat eivät ole vaikeita, mutta elleivät ne ole mukana opettajankoulutuksessa, niin ne eivät ole ammatille tärkeitä ja arvokkaita!

Huonon turvallisuustietoisuus heijastuu tätä kautta kaikkiin ammattiryhmiin.

Turvallisuuden arvostus tulisi kasvattaa jo pienenä...

Palomies auttaa -kortisarja on tarkoitettu esi- ja alkuopetuksessa leikinomaisesti käytettäväksi 6 - 8-vuotiaiden lasten turvallisuuskasvatukseen. Kortisarja sisältää viisi sarjaa, joissa kussakin on 5 - 6 korttia. Sarjojen aihealueet ovat:

- Palomies on ystäväsi
- Aikuisten tavarat ja lasten tavarat
- Pysähdy, pudottaudu ja pyöriskele
- Ryömi äkkiä ulos savuisesta huoneesta
- Jos käytävässä on savua

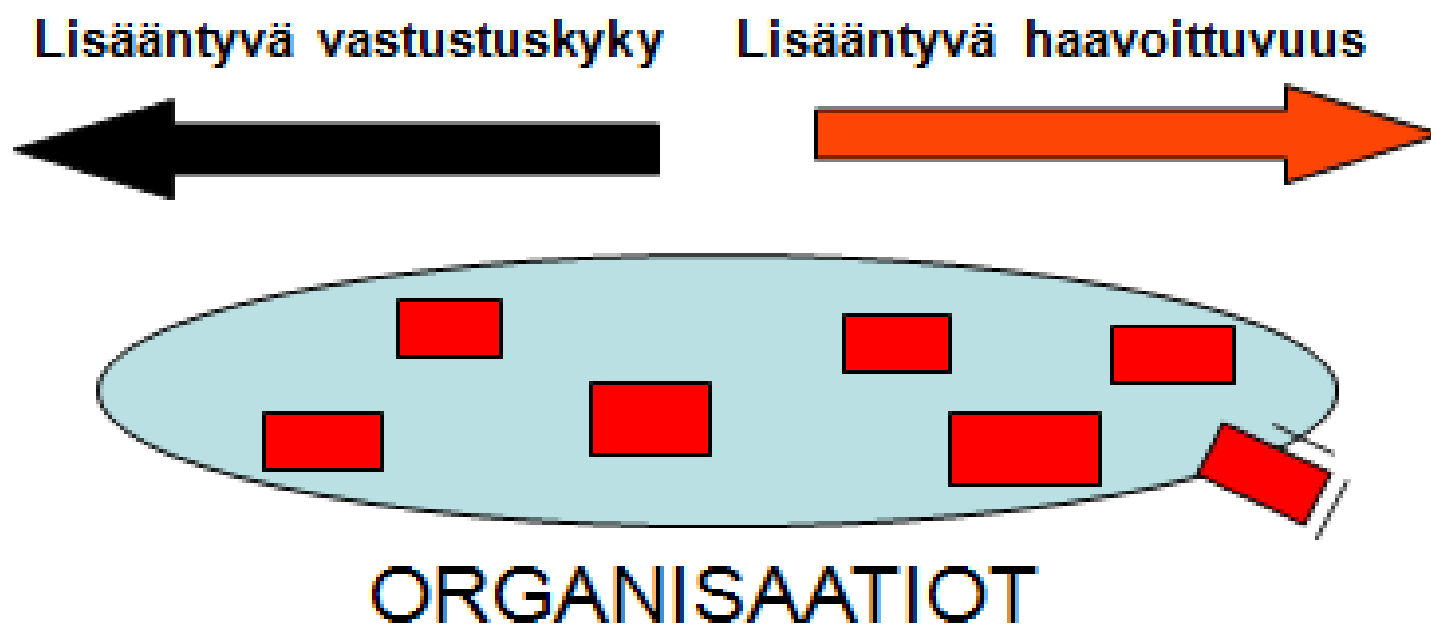
Keskustelutehtävä 4

- Onko turvallisuustyö työpaikoilla ajasta tai ajan puutteesta kiinni?
- Milloin turvallisuudesta yleensä puhutaan työpaikallasi?

1. HYVÄ TURVALLISUUSKULTTUURI

Organisaation sijainti...

- turvallisuusavaruudessa

Työpaikan johto

- luo turvallisuuskulttuurin perusteet ja turvallisuuspolitiikan
  - on itse esimerkkinä turvallisuusasioissa
  - seuraa ja mittaa turvallisuustasoa
  - ohjaa työpaikalla tehtävää turvallisuustyötä.
-

**Kuitenkin on hyvä muistaa, että viime kädessä
jokainen työntekijä on osaltaan vastuussa työpaikan
turvallisuudesta.**

**Turvallisuus ja turvallisuuskulttuuri koostuvat
pienistä asioista.**

Ketju on yhtä vahva kuin sen heikoin lenkki!

**Hyvä turvallisuuskulttuuri on selkeästi
yhteydessä henkilöstön työhyvinvointiin,
lakisääteiseen työturvallisuuteen ja
omatoimiseen varautumiseen!**

**Turvallisessa ympäristössä on hyvä
työskennellä!**

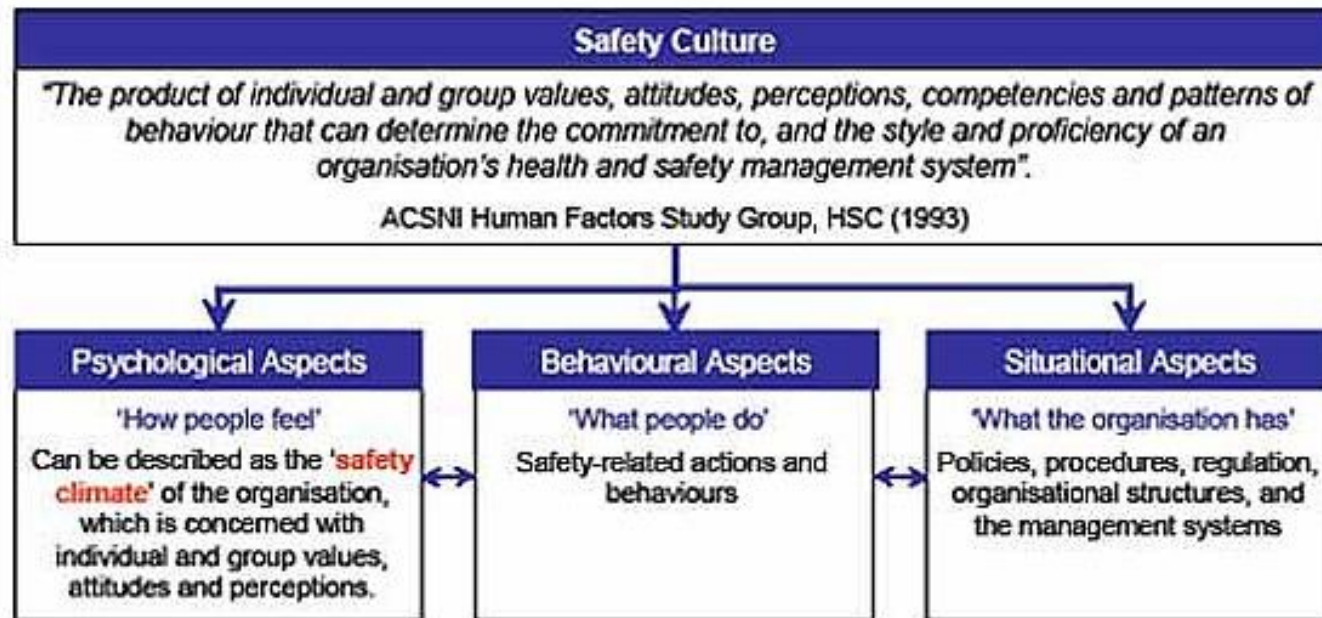
Kohti kehittyneempää turvallisuuuskulttuuria

26.4.1986 loi pohja käsitteen synnylle...

Neuvostoliitto tiedotti tiipoittain siitä, mitä ja miksi tapahtui Tšernobylin ydinvoimalassa lauantaina 26.4.1986 klo 01.23.04 ja muutaman minuutin aikana sen jälkeen. Onnettomuuden syy kerrottiin vasta lähes neljä kuukautta tapahtuman jälkeen.

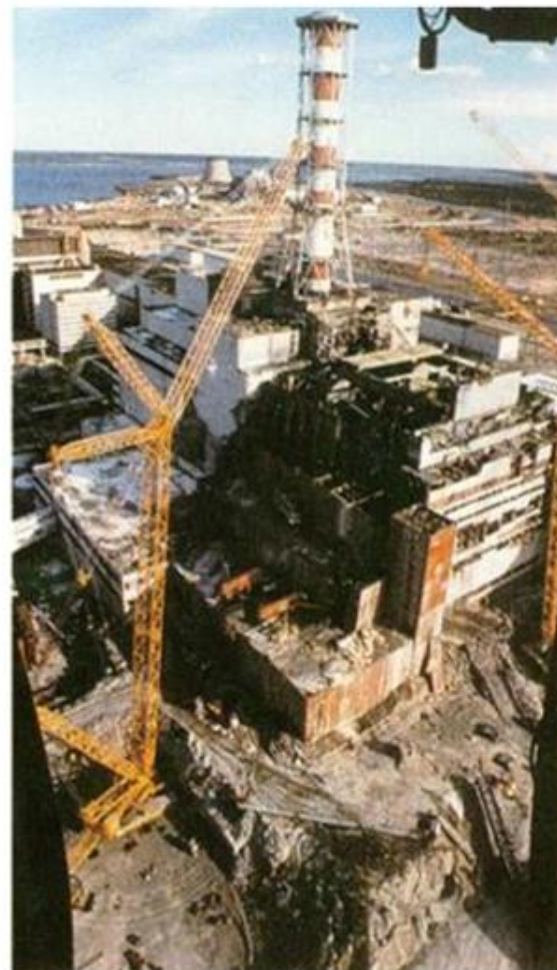
ACSNi, HSC 1993

The Advisory Committee for Safety in Nuclear Installations, Cooper 2000, HSC

ACSNi:

Hyvän turvallisuuskulttuurin omaavan organisaation ominaispiirteitä ovat keskinäiseen luottamukseen perustuva viestintä, yhteinen käsitys turvallisuuden merkityksestä ja luottamus ennalta ehkäisevien toimien tehokkuuteen

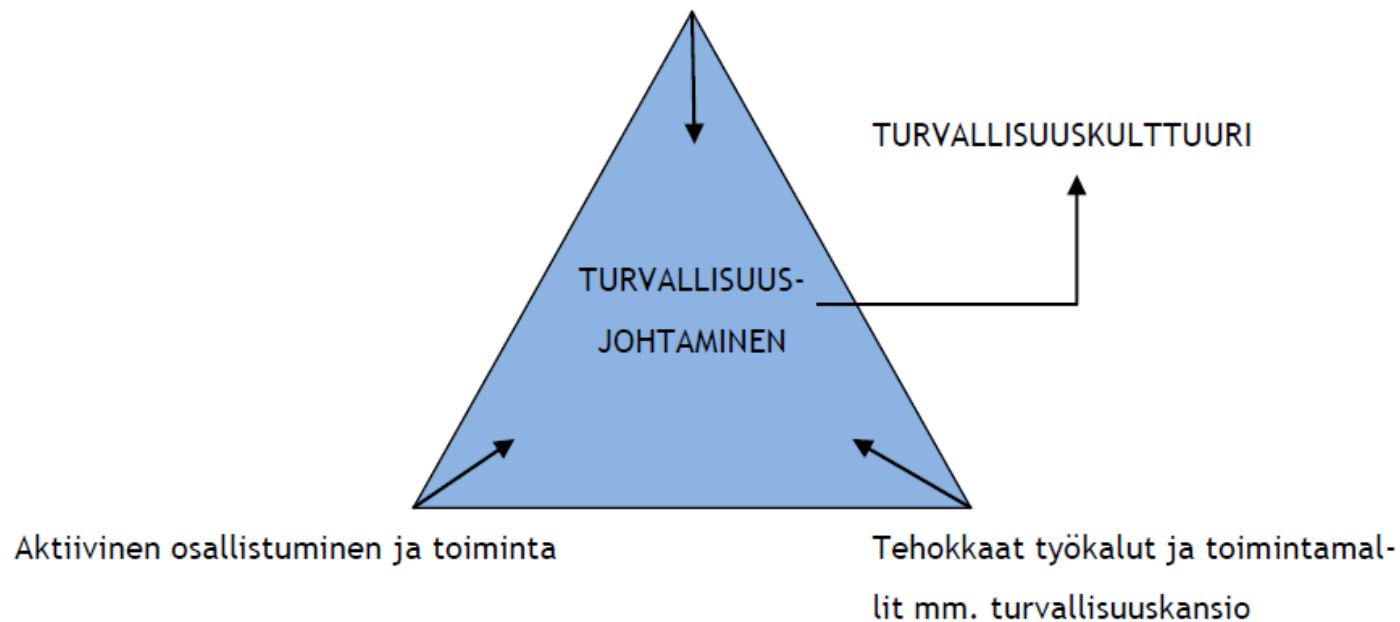

Turvallisuuskulttuuriin vaikuttavat tekijät (Safety Reports Series No. 11, IAEA 1998).

Herää kysymys: "Unohtuuko tässä ihmisen osuus?"

Turvallisuusjohtamiseen painottuva näkemys turvallisuuskulttuurista

Selkeät johtamisperiaatteet ja yksiselitteiset päätökset

Kuvio 2: Turvallisuustyön johtaminen
(Turvallisuuden edistäminen, 2012.)

Herää kysymys: "Unohtuuko tässä ihmisen osuus?"

Turvallisuuskulttuurin osa-alueet johtamislähtöisessä mallissa

Turvallisuuskulttuuri

Turvallisuuden hallinta

normit, ohjeet, menettelytavat

Turvallisuusjohtaminen

turvallisuuskulttuurin luominen johtamalla, ihmisten tekijöiden hallinta

Turvallisuuskulttuurin osa-alueet johtamislähtöisen ajattelun mukaan

TURVALLISUUSKULTTUURI

Turvallisuuden hallinta

- sisältää menettelytavat turvallisuusjohtamisen toteuttamiseksi

Turvallisuusjohtaminen

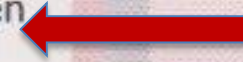
Menetelmien ja
toimintatapojen
johtaminen

Riskien arviointi
Mittaaminen
Koulutus
jne.

Ihmisten
johtaminen

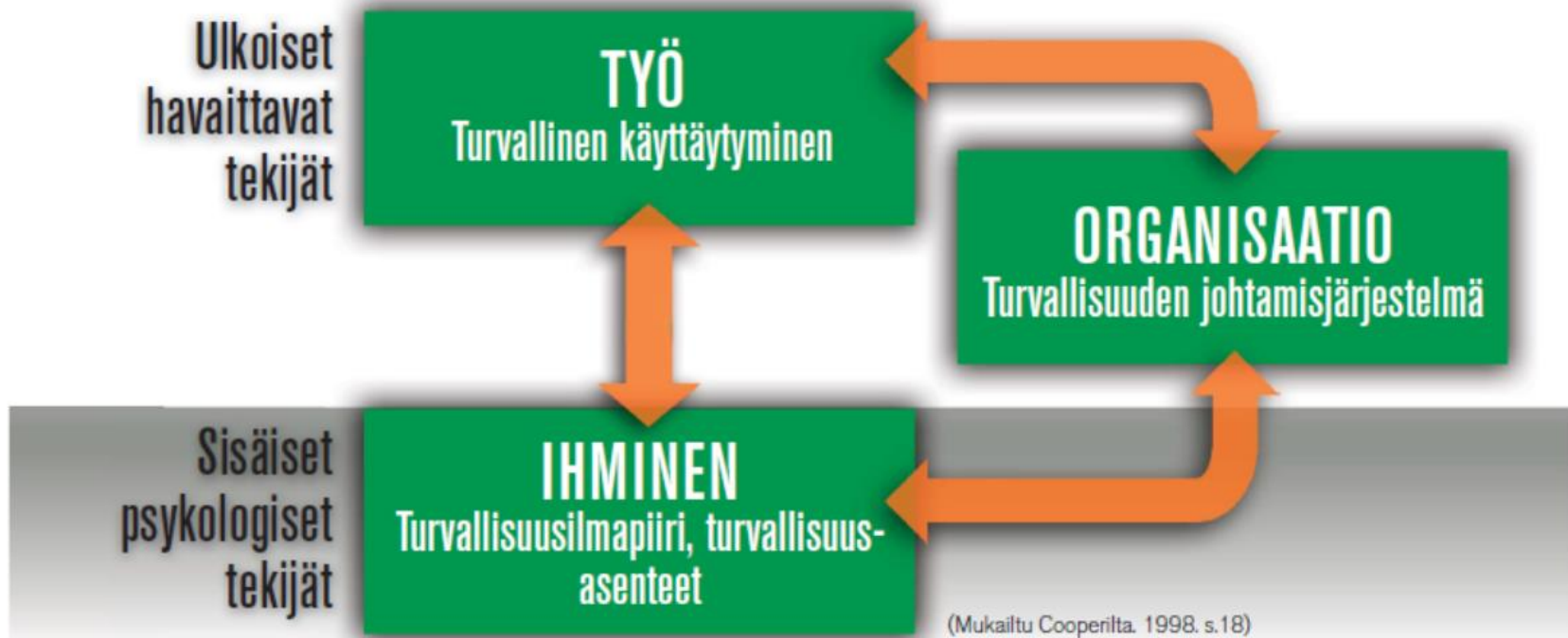
Osaaminen
Osallistuminen
Motivointi
jne.

Ihminen!!!!

<http://www.tyosuojelu.fi/fi/turvallisuusjohtaminen>

Turvallisuuskulttuuri

Cooper (1998) operationalisoi turvallisuuskulttuurimallissaan ACSNI:n määritelmän (ks. luku 4.2) kolmen, toistensa kanssa vuorovaikutuksessa olevan komponentin eli ihmisen, työn ja organisaation muodostamaksi järjestelmäksi (kuva 4).

Turvallisuuskulttuuria voidaan analysoida tutkimalla näitä kolmea osaa: turvallisuuden johtamisjärjestelmää, turvallisuusilmapiiriä ja -asenteita sekä käyttäytymistä.

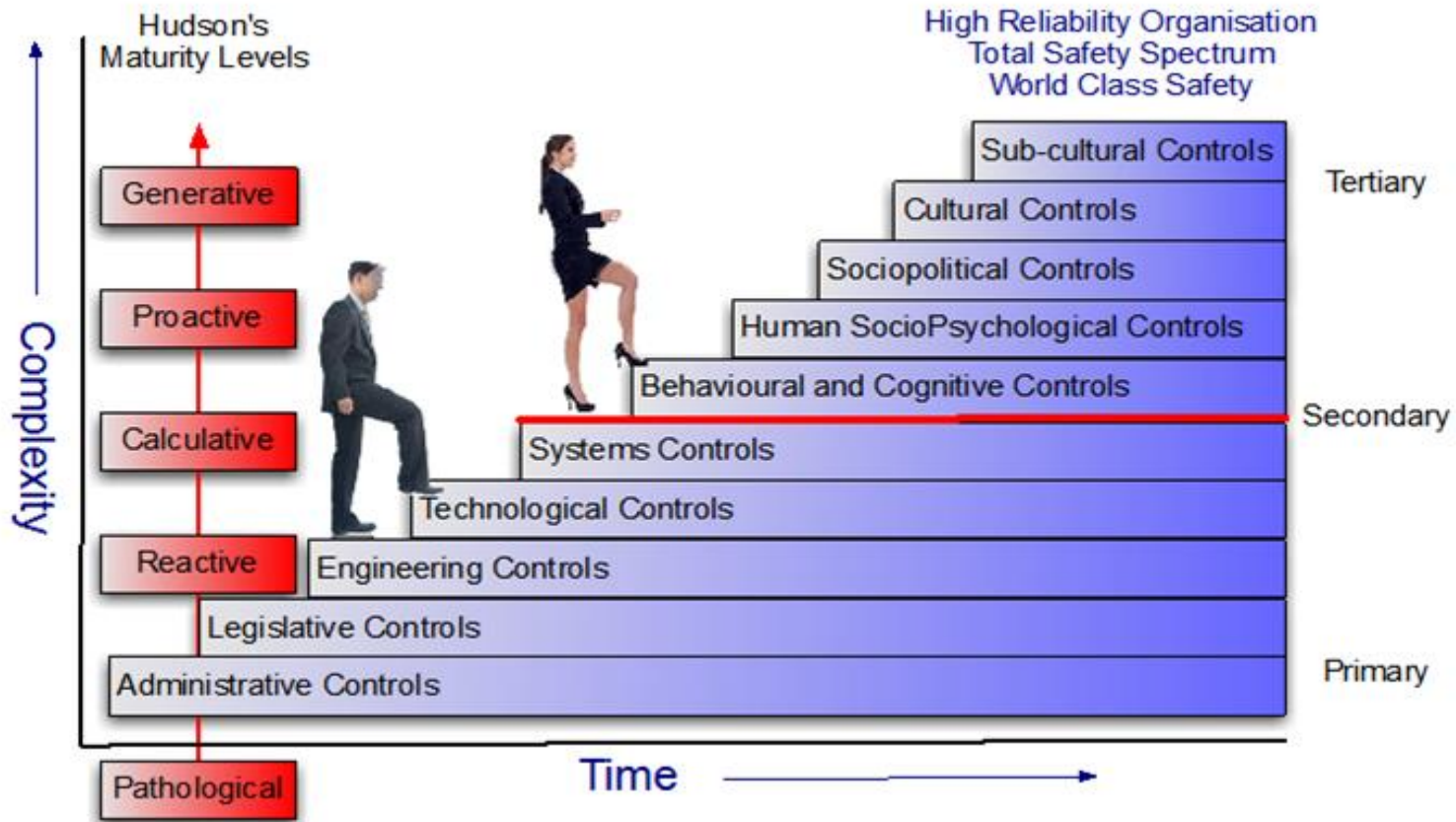
Turvallisuuskulttuuritasot

Hudson; Edwards: Turvallisuuskulttuurin tasot

Spekulatiivinen turvallisuuskulttuuri???

Weick, K., (2001) *Making Sense of the Organisation*

Keskustelutehtävä 5

- Mitkä seikat ovat edellisen ja oman elämäkokemuksesi pohjalta mielestäsi ehdottoman keskeisiä tekijöitä turvallisuuskulttuurissa?

Homma alkoi mennä melko vaikeaksi...

”Täytyy käydä pirusti kouluja, että uskaltaa tehdä yksinkertaisia päätöksiä. Muuten rupeaa keksimään kaikenlaisia monimutkaisia juttuja. Kaikki sotahommat ovat niin yksinkertaisia. Etummainen rivimies käy sodan. Ei sodassa pärjää kuin aivan yksinkertaisella käskyllä. Pitää ylhäältä antaa sellainen käsky, jonka etummaisessa poterossa oleva rivimieskin ymmärtää. Kaikki on mahdollisimman yksinkertaista. Sen seikan tajuamiseksi on käytävä kovasti kouluja.”

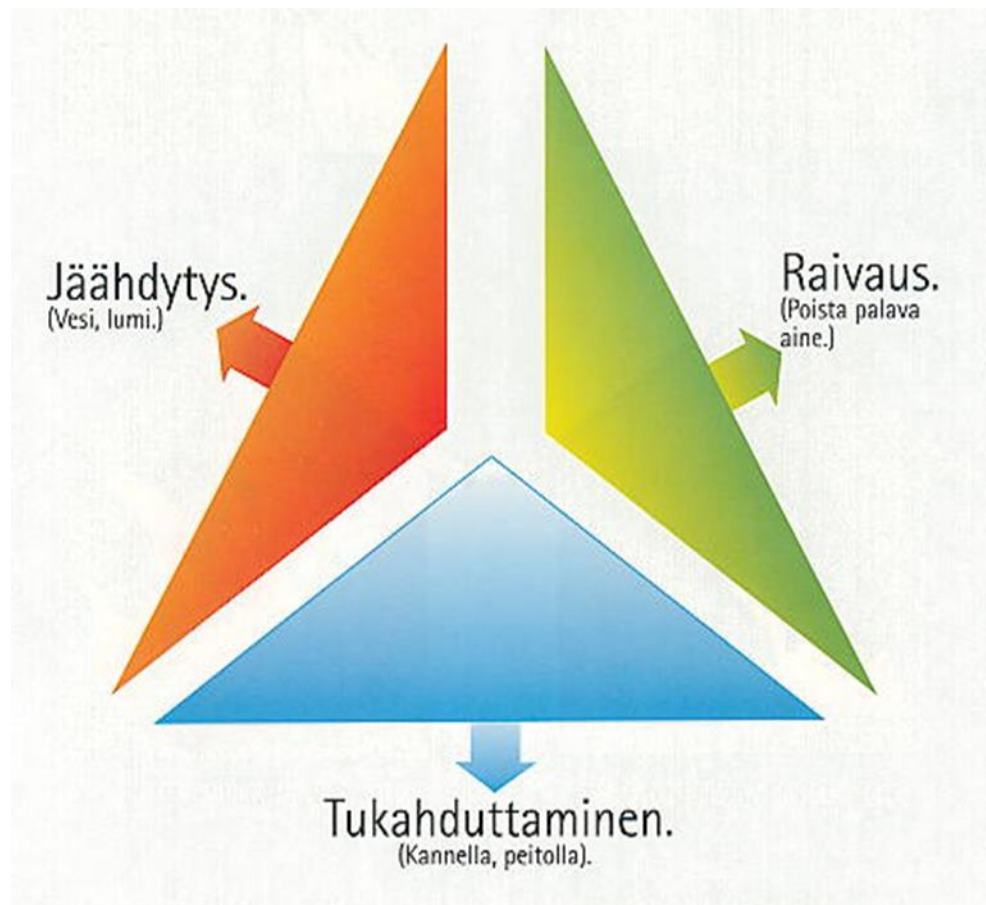
Aksel Fredrik Airo

Mistä palaminen koostuu?

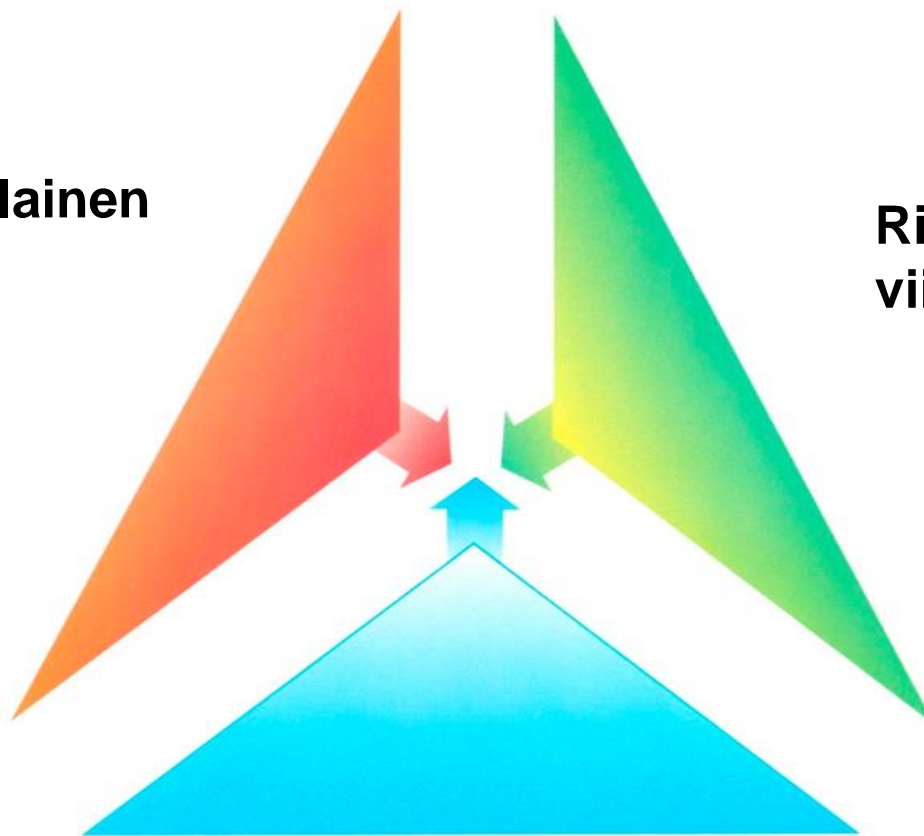
Mistä sammuttaminen koostuu??

Mitä tarvitaan onnettomuuteen??

**Suomalainen
mies**

**Riittävästi
viinaa**

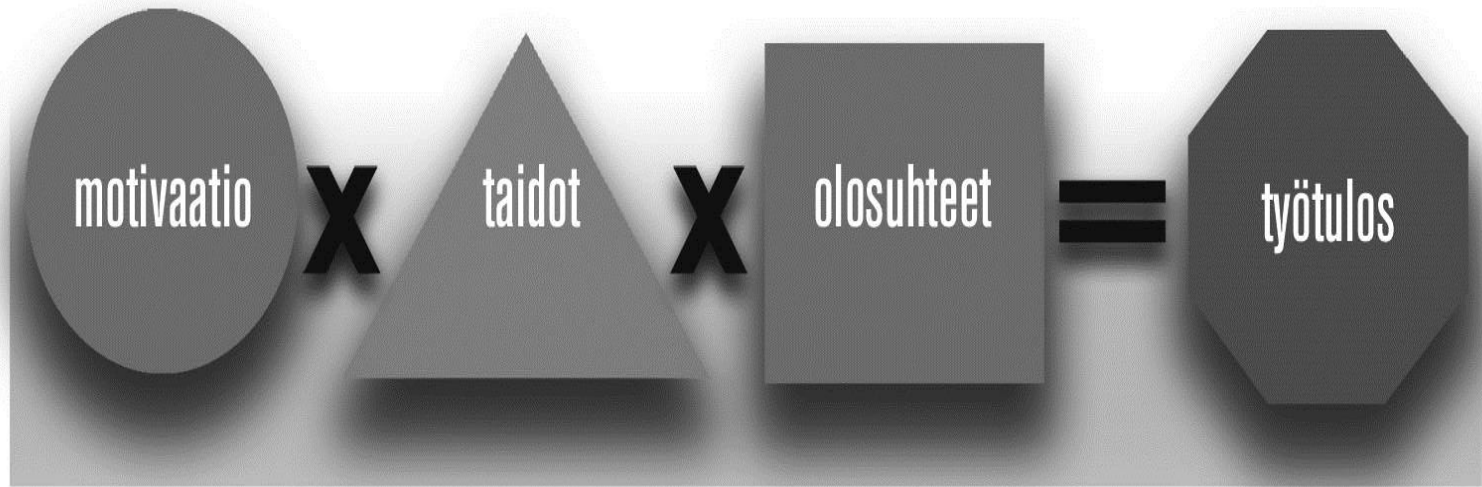
Ihan mitä vain

Kohti kehittyneempää turvallisuuskulttuuria

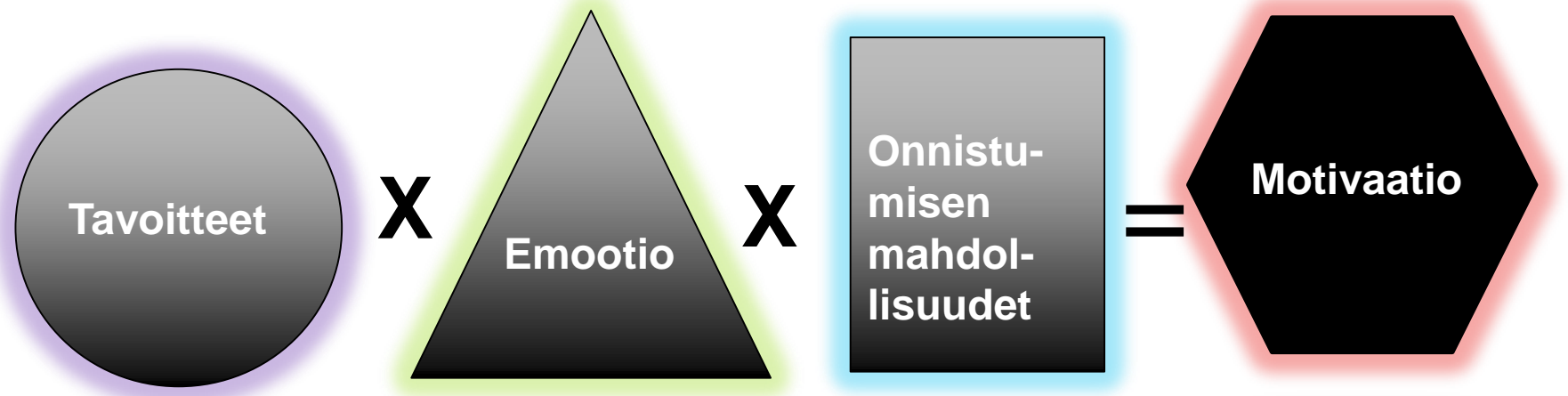

Esim. Reiman, Oedewald : Turvallisuuskriittiset organisaatiot

Malli Teikari:

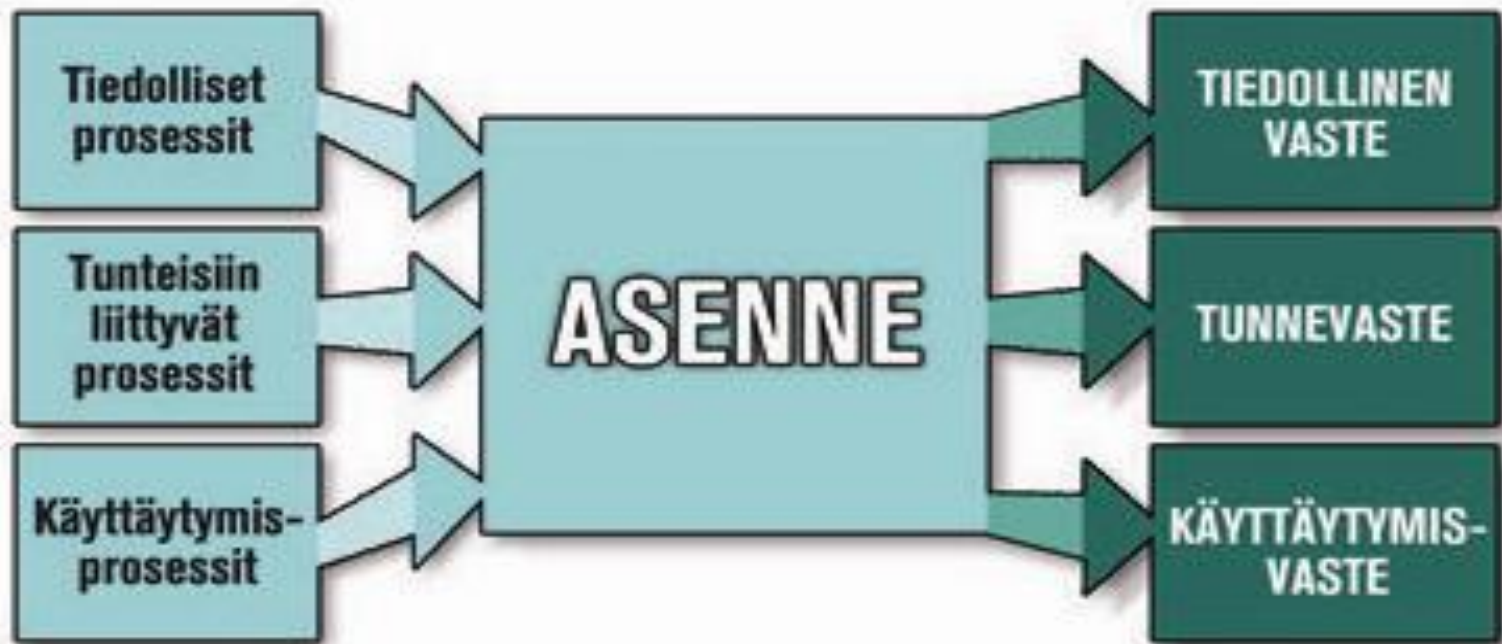
Malli: Maija-Riitta Ollila

Malli Waitinen:

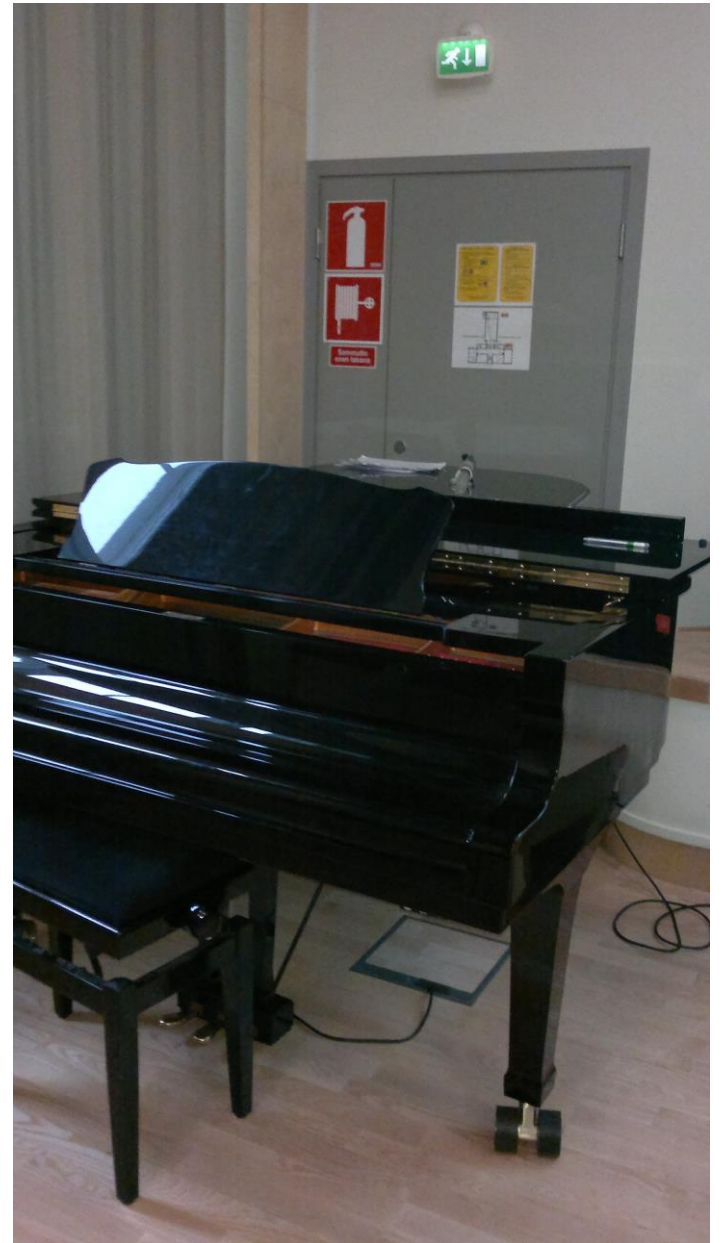
Usein asenne ratkaisee!

Eagly, Chaiken 1993, Yksinkertainen asennemalli

Kun huono asenne ja tietämättömyys kohtaavat...

Kun huono asenne ja tietämättömyys kohtaavat...

Kun huono asenne ja tietämättömyys kohtaavat...

Kun huono asenne ja tietämättömyys kohtaavat...

Keskustelutehtävä 6

- Miten saisimme ohjattavien asenteet omalla työpaikallamme oikean suuntaisiksi turvallisuustyölle?

STO III Turvallisempi huomina

”Sisäisen turvallisuuden tavoitteena on, että Suomi on Euroopan turvallisimaa, jossa ihmiset ja eri väestöryhmät kokevat yhteiskunnan yhdenvertaisena ja oikeudenmukaisena.”

Turvallisuuden tunteen lisääminen!

Havahtuminen! Learning by Shock!

Kaikenlainen kulttuurinen oppiminen heijastelee joltakulta peräisin olevia arvoja, jotka kertovat lähinnä siitä, miten asioiden tulisi olla. Arvoista syntyy uskomuksia ja oletuksia. Arvot liittyvät läheisesti asenteisiin. Arvot ovat syvemmin sisäistettyjä ja siksi pysyvämpiä kuin asenteet. Asenteet ovat kapea-alaisempia ja pinnallisempia ja siksi myös helpommin muuttuvia. **Asennetta voidaan pitää omaksuttuna valmiutena reagoida johonkin tilanteeseen, asiaan tai henkilöön. Usein ihmisten turvallisuustietoisuus ja arvostus heräävät yhteiskunnassa tai lähipiirissä tapahtuneen vakavan tai koskettavan onnettomuuden tai muun turvallisuuspoikkeaman jälkeen. Havahtuminen turvallisuuden arvostamiseen lienee eräänlainen ydinkäsite pyrittäessä turvallisuusasenteiden ja turvallisuuskulttuurin todelliseen edistymiseen.**

Waitinen 2012: Turvallinen koulu – Helsinkiläisten perusopetuksen koulujen turvallisuuskulttuurista....

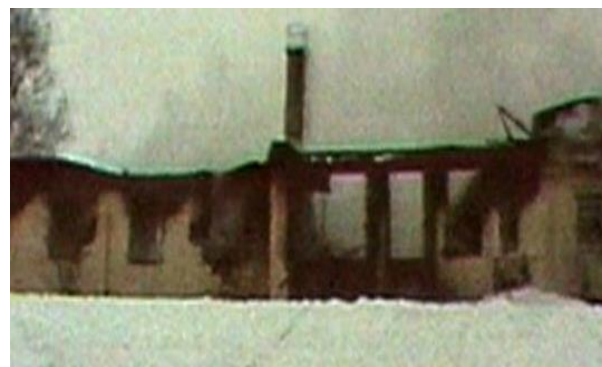
Miespolvemme havahduttavia tapahtumia yhteiskunnassamme

Pihtipudas 1969, 4 uhria

Ruoppaaja Nostaja 1972, 16 uhria

Virtain vanhainkoti 1979, 27 uhria

Estonia 1994, 852 uhria

**Jokela 1996, 4 uhria, 75
loukkaantui**

**Jyväskylä 1998, 10 uhria, 94
loukkaantui**

**Myyrmanni 2002, 7 uhria, yli
100 loukkaantui**

Konginkangas 2004, 23 uhria

Copterline 2005, 14 uhria

Varautuminen ajoissa on viisautta!

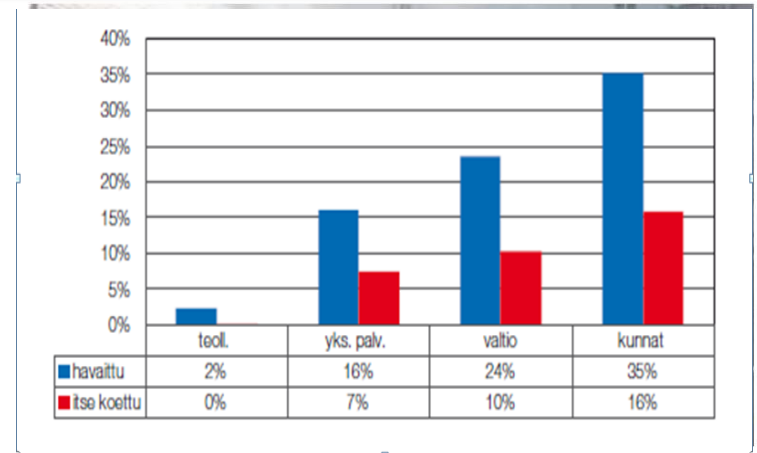
Oulu, Myllykallio 2013, 4 puukotettua

Orivesi 2012, vakava uhkatilanne

Imatra 2012, 1 puukotettu

TEM Työolobarometri syksy 2013

Havahtuminen onnettomuustutkinnan kautta?

”Onnettomuustutkinta voi lisätä turvallisuuden tunnetta, kun yleisesti nähdään, että onnettomuudet tutkintaan perusteellisesti ja niistä mahdollisesti opitaan jotain. **Voidaanko turvallisuuden tunnetta pitää turvallisuuden mittarina, vaikka mitään konkreettista ei turvallisuuden parantamiselle olisi tehty?**”

”Onnettomuustutkinnassa jo laissakin määritelty ensisijainen tavoite on turvallisuuden lisääminen. Siten myös mittaamisen tulisi ensi sijassa pyrkiä selvittämään onnettomuustutkinnan vaikuttavuutta yleiseen turvallisuuteen.”

Kai Valonen 2010: Onnettomuustutkinnan vaikuttavuuden mittaaminen

Suuren organisaation havahtuminen

- 90 - luvun palomieslakot
- ”Kahdessa viikossa Helsinki on kuin Sarajevo...”
- Miten kävi?
- Mikä oli vaikuttamassa?
- Millainen mekanismi oli taustalla?
- Miten voisimme toistaa tai monistaa ilmiön?

Ilmiö on ollut J-P Laaksosen (DI, 2L Oy tj) mielenkiinnon ja jatko-opintojen aiheena Lundin yliopistossa viime vuodet.

Suuren organisaation havahtuminen

Did it really happen?

Helsinki City fire department has collected and analyzed accident data during firefighters strikes 1995 and 1997-1998. According to analyzes incoming calls to dispatch center decreased about 20 – 30 % during 4-5 first weeks in both strikes. People had altered their behavior somehow (Accident database ONTI, Accident database PRONTO).

In both strikes there was a pattern in how amount of accidents behaved. In the beginning of both strikes the accident rate went down by 20 – 40 %, lasted 4 -5 weeks and came back to a normal level. In the second strike an attempt was made to restart the effect by an information campaign and it seemed to work at least at some extend. There was another 4 weeks period of decreased accident rate. In both strikes the effect vanished almost completely very soon after strike ended (Kohvakka et al. 2000).

LUND
UNIVERSITY

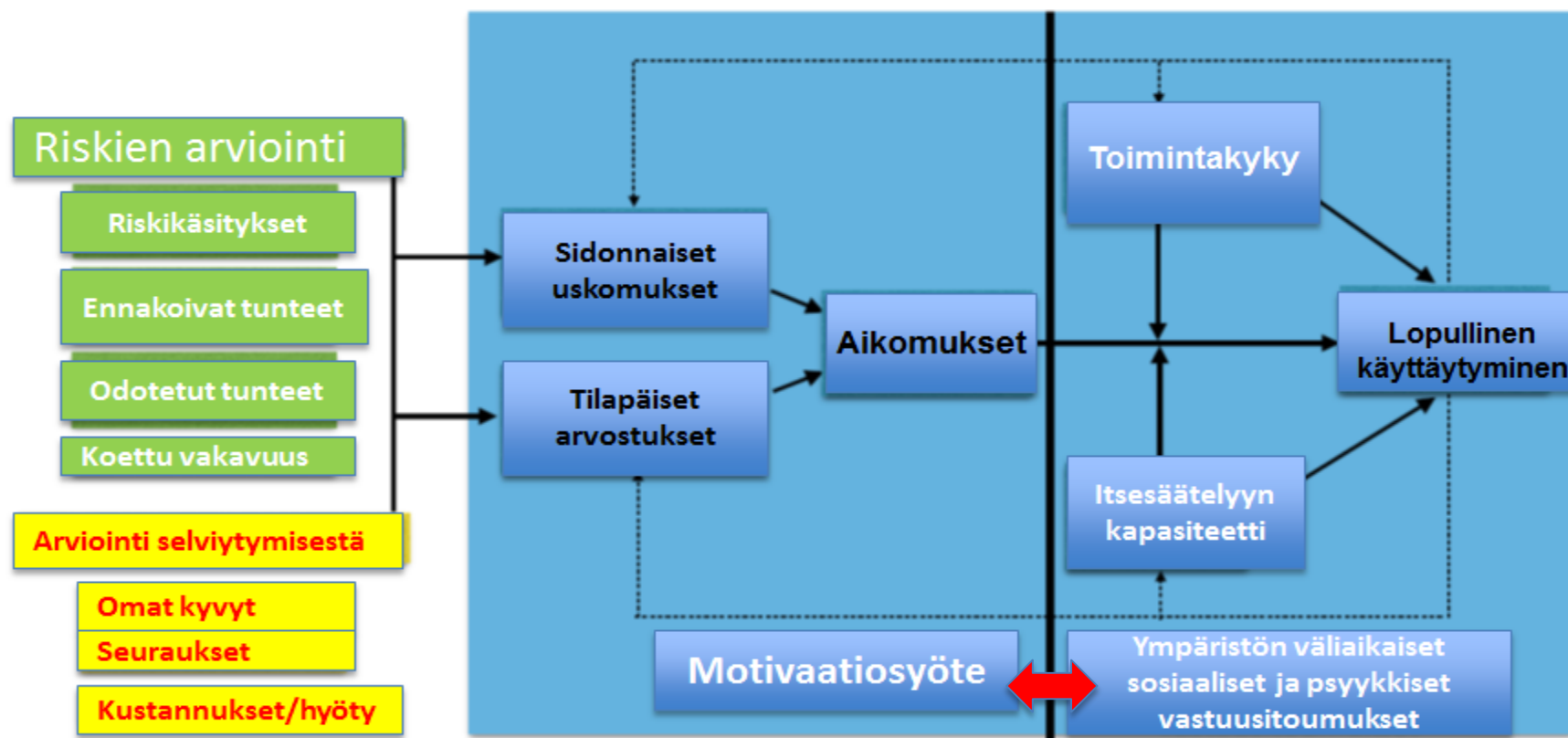
Suuren organisaation havahtuminen

Heightening Risk Appraisals had **more consistent effects on intentions than on behavior** (Sheeran et al 2014, p.530). This finding is consistent with Webb and Sheeran study (Webb and Sheeran 2006), in which **medium-to-large sized change in intention engendered only small-to-medium sized change in behavior**.

Intention have less impact on behavior when participants lack control of behavior, when there is potential to social reaction and when circumstances of the performance are conducive to habit formation (Webb and Sheeran 2006, p. 262). One possible explanation is also that if intervention effects decay over time, then effect on behavior would be smaller (see also Webb and Sheeran 2006, p.258).

**What makes people to follow the authorities?
Are they more prone to do that only when they live
under uncertainty?**

Havainnosta toimintaan

Shheran et al 2004: Does heightening Risk Appraisals Change People's Intentions and Behavior?
Hall and Fong 2007: Temporal self-regulation theory

Henkilökohtainen havahtuminen

- **Työtapaturma tai läheltä piti -tilanne**
- **Tulipalo tai palon alku**
- **Vesivahinko**
- **Fyysinen väkivalta**
- **Liikenneonnettomuus**
- **Ryöstö, varkaus, murtovarkaus**
- **Autovarkaus**
- **Sähkökatko, veden jakelun katkos**
- **Luonnonvoimat**

Koettu oman reviirin loukkaus aiheuttaa ahdistusta ja pelkoa saman asian toistumisesta. Riskitietoisuus kasvaa, mutta usein vain tämän asian osalta. Tapahtuman vakavuus on suoraan verrannollinen vaikutuksen keston.

”Turvallinen koulu?”

Helsinkiläisten peruskoulujen
turvallisuuskulttuurista ja siihen
vaikuttavista tekijöistä”
Väitöstutkimus vuodelta 2011

Turvallisuuskulttuurin kehittäminen organisaatiossa

TURVALLISUUSKULTTUURI

YHTEISÖLLISYYS

Päätökset, suunnitelmat, ohjeet

TURVALLISUUDEN ARVOSTUS

Turvallisuusorganisaatio, esimerkki

HENKILÖSTÖN OSALLISTAMINEN

Yhteistyön, osaamisen ja muutosten hallinta

YMMÄRRYS TURVALLISUUDEN SYSTEEMISYYDESTÄ

Riskienhallintatyö, ennaltaehkäisy, omavalvonta

KOULUN TURVALLISUUSJOHTAMINEN

Turvallisuustiedot, - taidot ja -keskustelu

VAAROJEN JA PERUSTEHTÄVÄN VAATIMUSTEN YMMÄRRYS

” Yksittäisen työntekijän
toiminnan muuttaminen ei ole
kovin tehokasta, vaan
tärkeämpää olisi keskittyä
muuttamaan koko työpaikkaa
turvallista toimintaa
mahdollistavaksi.”

Anders Pousette, Psykologian tutkijatohtori,
Göteborgin yliopisto

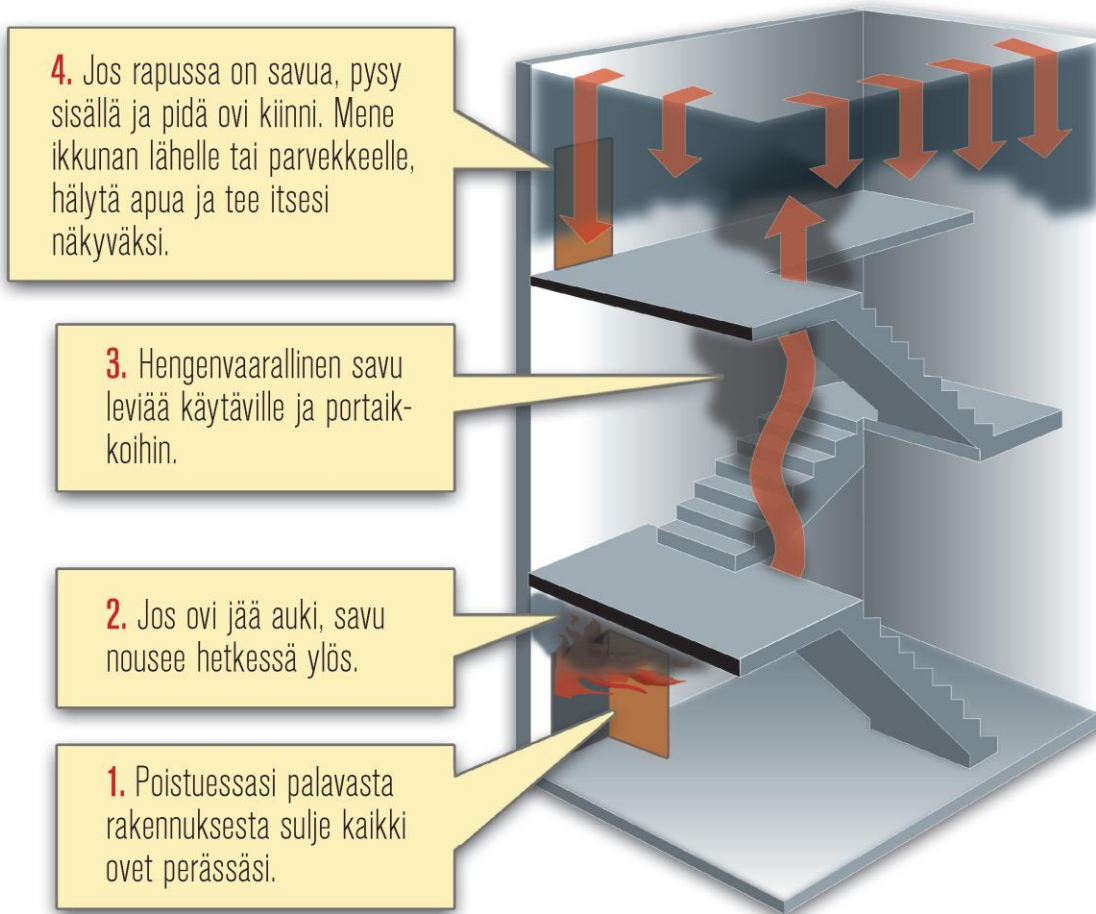
▪

**Mitä muuta jokaisen työntekijän
tulisi tietää tai osata turvallisuudesta?**

Jokaisen työntekijän tulisi vähintään

- tutustua pelastussuunnitelmaan ja/tai lukea toiminta-ohjeet (turvaopas)
  - opetella tekemään hätäilmoitus
  - tuntea kiinteistön poistumisreitit (vähintään kaksi toisistaan riippumatonta)
  - tietää kiinteistön kokoontumispaikka
  - opetella käyttämään alkusammutus- ja ensiapuvälineitä.
- ja hallita sisälle suojautumisen perusteet !**

Savuun ei pidä koskaan poistua...

- ...etsi toinen reitti ulos tai pysy savutomassa tilassa ja soita **112** ja pyydä apua!
- Älä mene savuiseen rappuun!

Muista: Savu tappaa!

Pelasta ja pelastaudu turvaan seuraavaan palo-osastoon!

Turvallisuusoppaita Suomen Palopäälystöliitosta

SUOMEN PALOPÄÄLYSTÖLIITTO
FINLANDS BRANDBEFÄLSFÖRBUND

Suomen Palopäälystöliitto | Iso Roobertinkatu 7 A 5, 00120 Helsinki
Puh. 09-2522 9200 | Faksi 09-2522 9222 | toimisto@sppl.fi | www.sppl.fi

Työntekijän turvallisuusopas

Helsingin kaupunki
Pelastuslaitos

Matti Waitinen

henkilöstön kehittämisspäälikkö, FT, KM, MofSec

Osaamiskeskus
Tyynenmerenkatu 1
PL 112
00099 Helsingin kaupunki
matti.waitinen@hel.fi

vaihe 09 310 1651
suora 09 310 31250
fax 09 310 31259
gsm 050 364 5374

Matti Waitinen
Erni Rönkä
Tina Rönkä

SUOMEN PELASTUSLAITOS
FINLANDS BÄDDRINGSVÄSEN

Hyvää **turvallisuuskulttuuria** ei voi ostaa kaupan hyllyltä...
se on aina rakennettava itse!

Pohdintatehtävä kotiin

- Menenkö tänään illalla nukkumaan tyytyväisenä omaan panokseeni työturvallisuuden turvallisuuden kehittämisessä?
- Aikaa yksin pohdintaan on koko ilta

Mielenkiinnostanne kiittäen

Matti Waitinen
Rehtori, FT, KM, Master of Security
Helsingin Pelastuskoulu
Gsm: 050 3645 374
E-mail: matti.waitinen@hel.fi

